

Vodnikova ul. 4

3000 Celje

Iz ruščine v slovenščino —
kako se najhitreje naučiti jezika

Področje: SLOVENŠČINA

(raziskovalna naloga)

Avtorica: Polina Smirnova, 9. a

Mentorica: Anamarija Lah Šuster, prof. slovenščine in nemščine

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, marec 2025

KAZALO

POVZETEK	4
1 UVOD – opredelitev naloge	5
2 HIPOTEZE	5
3 TEORETIČNI DEL	5
3.1 Moje začetno učenje jezika	6
3.2 Rusi v Sloveniji	8
3.3 Osnovni pojmi/terminologija	9
3.3.1 Dejavniki, ki vplivajo na usvajanje drugega jezika	10
3.4 Učbeniki, ki se uporabljajo pri učenju slovenščine kot jezika okolja	13
4 PODOBNOSTI MED JEZIKOMA	14
4.1 Sklanjanje samostalnikov	15
4.2 Vrste pridevnikov	18
4.3 Glagoli in spreganje v sedanjiku	20
5 EMPIRIČNI DEL	21
5.1 Metode raziskovanja	21
5.2 Opredelitev testnega vzorca	21
5.3 Socialno ozadje anketirancev	22
5.4 Jezikovna analiza	24
5.4.1 Ustrezna raba samostalnikov in pridevnikov	24
5.4.2 Ustrezna uporaba glagolov	26
6 RAZPRAVA	28
7 SKLEPI IN ZAKLJUČEK	30
VIRI IN LITERATURA	31
PRILOGE	32

KAZALO SLIK

Slika 1: Spletna stran 17 minut	6
Slika 2: Naslovnica aplikacije Leo – match and meet new friends	8
Slika 3: Ikona aplikacije Luna	9
Slika 4: Naloga iz delovnega zvezka Čas za slovenščino 1	18

KAZALO TABEL

Tabela 1: Skloni v slovenščini in ruščini.....	15
Tabela 2: Končnice samostalnikov v im. in rod. v vseh spolih v slovenščini in ruščini	17
Tabela 3: Stopnjevanje pridevnikov v slovenščini in ruščini	18
Tabela 4: Primerjava končnic pri spreganju glagolov v slovenščini in ruščini	20
Tabela 5: Samostalnik oče v imenovalniku in dajalniku	24
Tabela 6: Samostalnik knjiga v imenovalniku in rodilniku	25
Tabela 7: Samostalnik mesto v imenovalniku in mestniku	25
Tabela 8: Ujemanje lastnostnih pridevnikov s samostalnikom.....	26
Tabela 9: Spreganje glagolov	27

POVZETEK

V raziskovalni nalogi sem najprej predstavila temeljne pojme, ki se navezujejo na usvajanje jezika (materni jezik, drugi jezik, tuji jezik, jezik okolja), in dejavnike, ki vplivajo na usvajanje jezika okolja. V teoretičnem delu sem se posvetila podobnostim med slovenskim in ruskim jezikom, ki pomagajo ruskemu učencu v slovenskem okolju usvojiti jezik. Ker sem se v svoji raziskovalni nalogi omejila na začetno usvajanje jezika, sem se posvetila podobnostim pri samostalnikih, pridevnikih in glagolih v sedanjiku. V empiričnem delu sem potem svoje ugotovitve tudi preverjala.

S svojim delom želim namreč pomagati učencem, ki so se iz rusko govorečega okolja preselili v Slovenijo in se želijo čim prej naučiti slovenščine, saj želijo biti aktivni pri pouku.

Ključne besede: začetno usvajanje jezika, ruščina, slovenščina, slovanski jeziki, jezik okolja

1 UVOD – opredelitev naloge

Ko sem se leta 2022 preselila iz Rusije v Slovenijo, sem vedela, da se bom morala naučiti slovenskega jezika, da bi se lahko vključila v družbo in uspešno komunicirala s sošolci ter z učitelji. Že od začetka sem se odločila, da se bom slovenščino začela učiti s samostojnim študijem slovnice in besed, saj sem želela imeti dobro osnovo in razumevanje jezika.

Danes obiskujem 9. razred in brez večjih težav sledim pouku in pridobivam ocene. Moja izkušnja me je spodbudila, da sem se odločila raziskati, kako se lahko rusko govoreči učenec najlažje in najhitreje nauči slovenščino.

2 HIPOTEZE

Na podlagi lastne izkušnje sem oblikovala naslednje hipoteze:

Hipoteza 1: Znanje slovenskega jezika ni odvisno le od časa prebivanja v Sloveniji.

Hipoteza 2: Za usvajanje jezika sta najpomembnejši lastna aktivnost in pomoč okolja.

Hipoteza 3: V znanju slovenskega jezika tujejezičnih učencev se pomembno odražajo jezikovne posebnosti njihovega prvega jezika.

Hipoteza 4: Ruščina je slovanski jezik, zato se Rusi hitro naučijo slovenskega jezika.

Hipoteza 5: Slovenska in ruska slovnica sta si podobni.

3 TEORETIČNI DEL

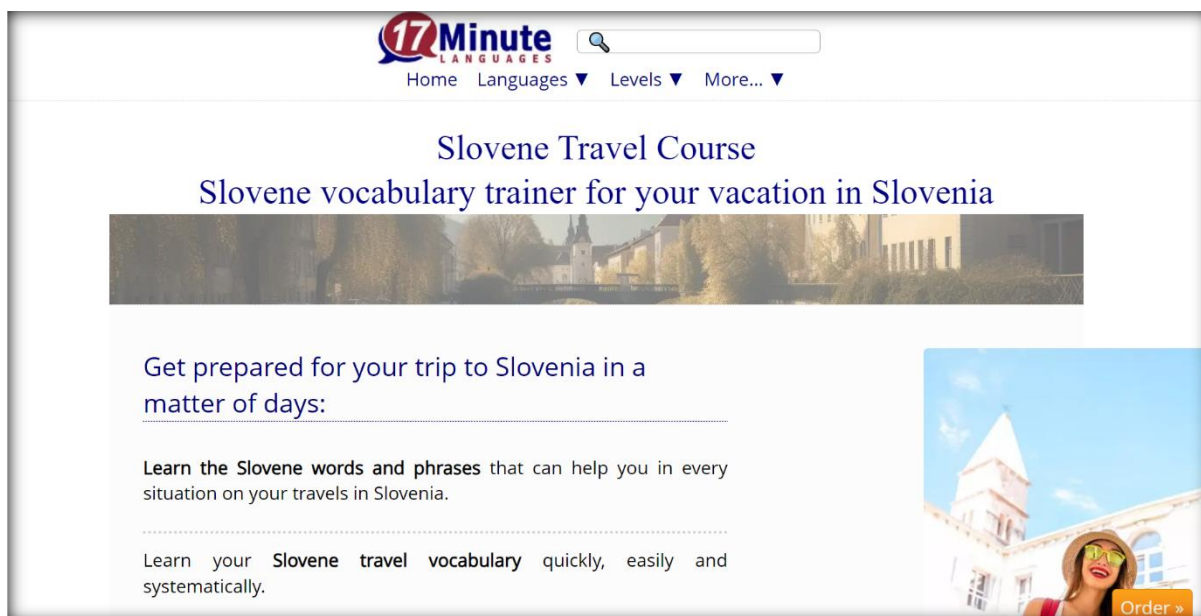
V teoretičnem delu bom najprej predstavila, kako sem se sama lotila učenja jezika in kako mi je bila pri tem v pomoč povezanost Rusov v Sloveniji. Ob tem bom tudi navedla najpogostejše učbenike za učenje slovenščine. Nato pa bom predstavila osnovno terminologijo, ki se uporablja, kadar govorimo o učenju jezika v tuji državi. Sledi primerjava podobnosti/razlik med slovenščino in ruščino – pri samostalnikih, glagolih in pridevnikih. Ob pomoči ugotovitev jezikoslovcev bom oblikovala anketni vprašalnik za osnovnošolske učence, ki so se iz Rusije preselili v zadnjih petih letih. Ob tem bom zavestno izpustila ukrajinske priseljence, saj se

ruščina in ukrajiniščina v marsikaterem elementu razlikujeta in bi to presegle meje moje raziskovalne naloge.

3.1 Moje začetno učenje jezika

Samostojno učenje slovnice

Slovenščino sem se začela učiti že v Rusiji, in sicer na spletni strani, ki se imenuje "17 minut". Namen te strani je, da vsak dan namenite 17 minut učenju osnovnih besed slovenskega jezika. Na ta način sem se naučila precej besed in fraz, kot so "dober dan", "lahko noč", "zajtrk", "večerja" in podobno. Kasneje pa se je izkazalo, da izgovorjava in nekatere besede s tega tečaja niso pravilne ali pa so zastarele, saj jih danes noben nosilec jezika ne uporablja več.

Slika 1: Spletna stran 17 minut (*Slovene course for your vacation in Slovenia (2024/25)*)

Ko smo se leta 2022 preselili v Slovenijo, sem na svoji prvi šoli (OŠ Bizeljsko) takoj začela z individualnim intenzivnim tečajem začetne slovenščine – 3 ure tedensko. Tam sem z učiteljico spoznavala besedišče, ki ga bom potrebovala v vsakdanjem življenju in pri komunikaciji z ljudmi okoli sebe. Prav tako sem se učila slovnico, pri čemer mi je dvojina predstavljala pravo odkritje, saj je v ruščini nimamo. Zame je bilo precej težko uporabljati dvojino v govoru.

Kasneje (še isto šolsko leto), ko smo se preselili v Celje, so mi starši najeli učitelja, s katerim sem imela pouk dvakrat na teden. Z njim sem veliko govorila, da bi se moj govor izboljšal, prav tako sem se učila slovnico in besedišče.

Ko sem začela hoditi v novo šolo v Celju, so mi zagotovili tudi 3 ure na teden dodatnega pouka slovenskega jezika, kjer sem se v skupini tujcev učila slovenščino.

Zdaj mi pomagajo moje slovenske prijateljice tako, da me popravijo, ko rečem napačno končnico besede ali pozabim neko besedo.

Pogovor s sošolci

Pogovor s sošolci je izjemno pomemben, ko prideš iz Rusije v Slovenijo in se želiš naučiti jezika. Razlogi, zakaj je pogovor s sošolci ključen za uspeh pri učenju slovenščine, so:

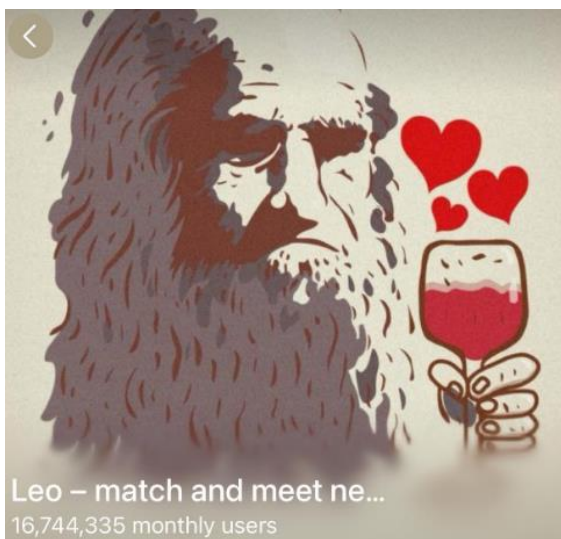
- **Praktična uporaba jezika:** Učenje jezika ni le teorija, moraš ga tudi aktivno uporabljati. Ko govoriš s sošolci, lahko vadiš jezik v realnih situacijah, kar ti pomaga izboljšati tako govorne kot večšine poslušanja.
- **Povečanje samozavesti:** Pogovori s sošolci ti pomagajo premagati strah pred napakami. Sošolci so običajno razumevajoči, če narediš napako, in te spodbujajo, da se izboljšaš. To ti daje več samozavesti za nadaljnjo komunikacijo.
- **Razumevanje kulture in jezika:** Sošolci ti lahko pomagajo razumeti, kako se jezik uporablja v vsakdanjem življenju. Naučiš se, kdaj uporabljati določene besede ali fraze, ki so specifične za slovensko kulturo, in se seznaniš z lokalnimi običaji in normami.
- **Učenje skozi poslušanje:** Poslušanje, kako tvoji sošolci govorijo slovensko, ti pomaga izboljšati tvoje razumevanje jezika, predvsem, če so domači govornici. Lahko se naučiš, kako pravilno izgovarjati besede in razumeti različne naglase.
- **Krepitev prijateljskih vezi:** Prijateljstva, ki jih sklepaš skozi pogovor s sošolci, lahko okrepijo tvojo motivacijo za učenje jezika. Ko se povežeš z drugimi, želiš aktivneje komunicirati in postaneš bolj motiviran za učenje. (Chat GPT, 2024)

Na splošno je pogovor s sošolci ključen del postopka učenja jezika, saj omogoča vsakodnevno uporabo slovenščine v sproščenem okolju, kjer je napake mogoče popraviti in se hkrati pridobiva tudi dragoceno prakso. Ker se vsak dan pogovarjam s sošolci v slovenščini, sem se hitro naučila jezika.

3.2 Rusi v Sloveniji

Leta 2022 je v članku za revijo Reporter (Puc, 2022) zapisano, da je v Sloveniji že 3519 državljanov Ruske federacije. Glede na globalne dogodke v zadnjih nekaj letih lahko mirno trdim, da se je to število gotovo še zvišalo.

Veliko rusko govorečih ljudi v Sloveniji med seboj komunicira po internetu, sklepa prijateljstva, se skupaj uči slovenščino itd. Na različnih platformah je veliko klepetalnic in kanalov, kjer ljudje delijo svoje izkušnje in sprašujejo o življenju v Sloveniji. Rusi imajo platformo *Telegram*, na kateri se zbirajo in povezujejo (podobna je *Vibru*). Obstaja še veliko drugih klepetalnic, ki se jim lahko pridružijo, da spoznajo nove ljudi – npr. *Luna*. Tudi jaz sem njen član. Rusi tam komunicirajo, se skupaj učijo slovenščino, vadijo, se razvijajo. To je dobro za usvajanje jezika in povezanost Rusov v Sloveniji. Naslednja takšna aplikacija je *Leo – match and meet new friends*. Sama sem si na ta način našla nekaj ruskih prijateljev, s katerimi še vedno komuniciram.

Slika 2: Naslovnica aplikacije Leo – match and meet new friends

Slika 3: Ikona aplikacije Luna

3.3 Osnovni pojmi/terminologija

V naslednjem delu bom predstavila temeljne pojme, ki jih je potrebno razumeti, kadar preučujemo učenje tujega jezika.

Materni jezik

Prvi jezik je s stališča posameznika tisti jezik, ki se ga človek začne učiti kot prvega, preden se začne učiti kateregakoli drugega jezika v svojem primarnem socializacijskem okolju. Materni jezik je sredstvo identifikacije z določeno jezikovno in družbeno (narodnostno) skupnostjo, sredstvo čustvovanja in sporazumevanja z govorci istega jezika, ki so najpogosteje tudi prvi in najbližji (otrokovi) sogovorci. Učenje prvega jezika je nujnost, ki ji je podvržen vsak normalen posameznik (otrok), ki živi v običajni (eno-) jezikovni skupnosti. (Pirih Svetina, 2005: 9)

Usvajanje prvega jezika je lahko monolingvistično ali bilingvistično, če otrok odrašča v okolju dveh jezikov. Materni jezik, ki je lahko poimenovan tudi izvorni ali primarni jezik, predstavlja temelj za usvajanje drugih jezikov, saj se jezikovno znanje iz prvega jezika lahko prenese na vse ostale. (Pirih Svetina, 2005)

Če na kratko povzamemo, je usvajanje prvega jezika primarno vsaj v dveh pogledih: je prvo v času in je prvo po pomembnosti. Usvajanje prvega jezika je v normalnih okoliščinah spontano in neizogibno, zanj zadostuje že življenje v človeški skupnosti.

Kot povzema Pirih Svetina po Kleinu (v Pirih Svetina, 2005), je usvajanje prvega jezika za otroka sredstvo socializacije, skozi katerega usvaja kulturne, moralne, verske in ostale vrednote v družbi in pridobiva socialno identiteto.

Tuji jezik

Tuji jezik (v nadaljevanju tudi TJ) se po strokovni literaturi razlikuje od drugega jezika. Tuji jezik se uporablja v šolskem (razrednem) okolju, drugi jezik pa je širše uporabljan, torej ne samo v šoli, ampak tudi v nekoliko širši družbeni rabi. Tuji jezik je torej tisti, ki se ga učimo v šoli kot šolski predmet in ga po večini uporabljamo samo tam. (Cajhen idr., 2017)

Jezik okolja

Jezik okolja (ali jezik socialnega okolja) je jezik ali jeziki, ki jih posameznik uporablja v vsakodnevem življenju v svojem širšem družbenem ali kulturnem okolju. To ni nujno jezik, ki ga posameznik govori doma (materni jezik), niti ni to vedno jezik, ki je formalno naučen kot tuji jezik. Gre za jezik, ki je povezan z interakcijami v šoli, na delovnem mestu, v soseski, v medijih, v športnih aktivnostih, na internetu itd. (Pirih Svetina, 2005)

V mojem primeru to pomeni, da je moj materni jezik ruščina in jezik okolja slovenščina.

3.3.1 Dejavniki, ki vplivajo na usvajanje drugega jezika

Pirih Svetina je v svojem delu *Slovenščina kot tuji jezik* (2005) razčlenila dejavnike, ki vplivajo na usvajanje drugega jezika.

Usvajanje drugega jezika (to je lahko tuji jezik ali jezik okolja) je kompleksen proces, ki ga oblikuje vrsta dejavnikov, ki so lahko tako notranji (individualni) kot zunanji (družbeni, kulturni). Ti dejavniki vplivajo na hitrost, uspešnost in način, kako posamezniki usvajajo nov jezik. Tukaj je nekaj ključnih dejavnikov, ki vplivajo na usvajanje drugega jezika:

1. Starost

Po nekaterih teorijah je najlažje usvajati jezik v zgodnjem otroštvu. Otroci, ki so izpostavljeni drugemu jeziku v prvih nekaj letih življenja, pogosto pridobijo skoraj popolno jezikovno spretnost, zlasti v smislu izgovorjave.

Čeprav je mogoče usvajati jezik tudi v odrasli dobi, pogosto pride do težav pri doseganju naravne izgovorjave ali popolnega obvladanja slovnice. Vendar pa odrasli pogosto bolje obvladujejo analitične veščine in imajo bolj razvite strategije za učenje.

2. Motivacija

Motivacija je eden najpomembnejših dejavnikov pri učenju jezika. Obstajata dve glavni vrsti motivacije: notranja in zunanja motivacija. Pri notranji motivaciji gre za notranji interes in željo po učenju jezika zaradi osebnega zadovoljstva, radovednosti ali ljubezni do jezika. Ta motivacija je pogosto trajnejša in vodi do boljše jezikovne usposobljenosti. Zunanja motivacija izvira iz zunanjih dejavnikov, kot so poklicni cilji, potreba po komunikaciji z drugimi ljudmi, izseljevanje ali doseganje boljših akademskih ali poklicnih priložnosti.

3. Izpostavljenost jeziku

Več kot je človek izpostavljen jeziku, hitreje in učinkoviteje se uči. To vključuje vsakodnevne interakcije, gledanje filmov, poslušanje glasbe, branje knjig in pogovore v ciljnem jeziku.

Ob tem ni pomembno samo, koliko časa preživimo v stiku z jezikom, ampak tudi, kako kakovostna in raznolika je ta izpostavljenost. Tako je na primer interakcija s tukajšnjimi govorniki jezika učinkovitejša kot pasivno poslušanje radia.

4. Skrbnost in vrsta učenja

Formalno učenje imenujemo učenje jezika v šoli ali preko tečajev. Formalno učenje po navadi vključuje bolj strukturiran pristop (slovnica, besedišče, izgovorjava), vendar je lahko manj naravno kot učenje v vsakdanjem okolju.

Neformalno učenje je učenje jezika skozi izkušnje, kot so potovanja, življenje v jezikovnem okolju ali prosti pogovori z govorniki jezika. Ta način učenja omogoča bolj naravno učenje jezika.

5. Kognitivni dejavniki

Posamezniki z bolj razvitim delovnim spominom pogosto lažje usvajajo nov jezik, saj so sposobnejši shranjevati in obvladovati več jezikovnih informacij naenkrat.

Nekateri ljudje imajo tudi t. i. naravno sposobnost za učenje jezikov, medtem ko se drugi težje prilagajajo novim jezikovnim strukturam. Naravna sposobnost za učenje jezikov vključuje sposobnost za zaznavanje fonemov (zvokov), obvladovanje slovničnih pravil in učenje novih besed.

6. Družbeni in kulturni dejavniki

V okolju, kjer je drugi jezik široko uporabljen, kot v primeru priseljencev ali pri delu v tujini, ljudje pogosto občutijo večji pritisk, da se naučijo jezika za vključitev v družbo, kar spodbuja učenje.

Ob tem je potrebno upoštevati, da je posameznikova pripravljenost za učenje drugega jezika lahko odvisna tudi od tega, kako dojemajo kulturo in ljudi, ki govorijo ta jezik. Če imajo negativne predsodke do jezika ali kulture, bo to negativno vplivalo na njihovo motivacijo za učenje.

7. Potreba po komunikaciji

Če ima posameznik konkretno potrebo po uporabi drugega jezika, na primer zaradi dela, študija ali selitve v tujino, je to močan dejavnik za hitro usvajanje jezika. Ko je potreba po sporazumevanju visoka, se posamezniki običajno hitreje učijo.

8. Izvorni jezik in podobnosti med jeziki

Če je drugi jezik jezik, ki je podoben maternemu jeziku, bo učenje hitrejše, saj bo lažje prepoznati podobnosti v strukturi, besedišču in fonetiki. To stališče bom poskušala natančneje raziskati v svoji raziskovalni nalogi.

Prav tako velja prepričanje, da so jeziki s preprostejšo slovnico ali fonetiko po navadi lažje usvojeni. Zanimiv primer je angleščina, ki ima preprosto besedišče, vendar precej zahtevno slovnico za govorce jezikov, kot je slovenščina.

9. Samostojnost pri učenju

Posamezniki, ki so samostojnejši in bolj motivirani, da se učijo izven učnih ur, bodo hitreje napredovali. To vključuje uporabo aplikacij, branje knjig v drugem jeziku, poslušanje podkastov ali gledanje filmov.

10. Samostojnost pri učenju

Pri nekaterih učencih se pojavlja anksioznost pri učenju jezika. To so čustva, kot je strah pred napakami ali strah pred negativnimi ocenami. Če so ljudje preveč sramežljivi ali anksiozni glede svojih jezikovnih sposobnosti, bodo imeli težave pri učenju in uporabi jezika. Pri takšnih učencih imata lahko spodbuda in ustvarjanje pozitivnega okolja za učenje zelo velik vpliv na uspešnost, saj pomagata zmanjšati stres in spodbujata večjo samozavest pri uporabi novega jezika.

3.4 Učbeniki, ki se uporabljajo pri učenju slovenščine kot jezika okolja

Za osnovnošolske učence, ki se vključijo v strukturiran način učenja jezika okolja v šolah, se pogosto kot pripomoček izberejo učbeniki in delovni zvezki, kot so: *A, B, C ... 1, 2, 3 gremo* Nataše Pirih Svetina in Andreje Ponikvar ali *Čas za slovenščino* Mihaele Knez, Damjana Kerna, Mateja Klemena in Tjaše Alič.

Slovenščino sem se učila samostojno in z različnimi učitelji iz učbenika *Čas za slovenščino 1* Mihaele Knez, Damjana Kerna, Mateja Klemena in Tjaše Alič. Všeč mi je bilo, da je bil zgrajen logično in dosledno ter da je postopoma prehajal na bolj zapletene teme. Teme so bile raznolike in v njih smo se učili besed, besednih zvez, izrazov, ki so mi koristili v vsakdanjem življenju, šoli in komunikaciji z domačimi govorniki. Všeč mi je bilo tudi, da ima učbenik delovni zvezek, kjer po preučevanju nove teme lahko utrdiš znanje, se preizkusiš in vadiš pisanje in slovnico. Še ena stvar, ki se je resnično spomnim, so dialogi in naloge, ki smo jih pogosto poslušali v razredu in analizirali, ter izraze, ki smo jih uporabljali v pogovoru. Pomagalo mi je, da sem se hitreje naučila razumeti domače govorce, tudi če so govorili hitro in nerazumljivo.

Vendar pa obstajajo nekatere točke, ki mi niso bile ravno všeč. Na primer, v nekaterih odsekih mi je manjkalo razlag o slovnici, kar mi je na prvih stopnjah otežilo dojetje snovi. Šele ko sem se učila z učiteljem, ki mi je vse razložil, je postalo razumljivo. Včasih so vaje lahko

nekoliko monotone, zato bi si želela bolj raznolike formate za vadbo. Na splošno je pa ta učbenik bil zame dobra vadnica za začetnike.

4 PODOBNOSTI MED JEZIKOMA

Za Ruse, ki pridejo v Slovenijo, je nekaj stvari v slovenščini lažjih zaradi podobnosti med obema jezikoma, predvsem zaradi sorodnosti slovenskega jezika z drugimi slovanskimi jeziki.

Tukaj je nekaj primerov:

1. Veliko besed v slovenščini ima podobno obliko kot v ruščini, ker sta oba jezika slovanska. Sem sodijo preprostejši samostalniki, kot so npr.:
  - jabolko (*rus.* яблоко/jabloko)
  - čaj (*rus.* чай/čaj)
  - mleko (*rus.* молоко/moloko)
  - maslo (*rus.* масло/maslo)
  - sir (*rus.* сыр/sir)
  - kompot (*rus.* компот/kompot)
  - meso (*rus.* мясо/mjaso)
2. Prevzete besede:
  - telefon (*rus.* телефон/telefon)
  - avtobus (*rus.* автобус/avtobus)
  - restavracija (*rus.* ресторан/restoran)
  - direktor (*rus.* директор/direktor)
  - pica (*rus.* пицца/pica)
3. Osnovna slovnična pravila: Slovenščina in ruščina imata podobno strukturo stavkov, vrstni red besed in uporabo sklonov. Opazila pa sem, da je slovenščina nekoliko preprostejša pri spreganju glagolov in nima tolikšne kompleksnosti kot ruščina.
([Skladnja / Slovnica - rusky.info](#))

Najprej pogledjmo, kako se samostalniki sklanjajo v ruščini in slovenščini ter podobnosti med njima. Ker raziskujem začetno učenje jezika, se bom omejila samo na najpogostejše vzorce sklanjanja samostalnikov.

4.1 Sklanjanje samostalnikov

Ruščina in slovenščina poznata 6 sklonov, kar je za učečega prva olajševalna okoliščina. Zgolj zaporedje mestnika in orodnika je v ruščini obrnjeno, kar sem prikazala v spodnji razpredelnici, v kateri sem že predstavila tipične končnice za ženski spol v obeh jezikih. ([Skladnja / Slovnica - rusky.info](#))

Tabela 1: Skloni v slovenščini in ruščini

Ženski spol

sklon	slovenščina	ruščina
IMENOVALNIK (Kdo ali kaj?)	šola	škola
RODILNIK (Koga ali česa?)	šole	školu
DAJALNIK (Komu ali čemu?)	šoli	škole
TOŽILNIK (Koga ali kaj?)	šolo	školu
ORODNIK (S kom ali s čim?)	šolo	školoj
MESTNIK (O kom ali o čem?)	šoli	škole

Pri samostalnikih ženskega spola se končnice ujemajo zgolj v im. ed., kasneje se ruščina razlikuje od slovenščine, kar je za učečega lahko pogosto težava.

Moški spol

Slovenščina

- Imenovalnik ednine: pogosto končnica **-Ø** (brez končnice):
  - Primer:
    - stol
- Rodilnik ednine: končnica **-a** pri večini samostalnikov.
  - Primer:
    - stola

Ruščina

- Imenovalnik ednine (*rus.* Именительный падеж): končnica **-Ø** (brez končnice) ali **-й (j)** pri samostalnikih, ki se končajo na **-й (j)**.
  - Primeri:
    - стол (*rus.* stol/miza)
    - папа (*rus.* papa/oče)
    - герой (*rus.* geroj/junak)
- Rodilnik ednine (*rus.* Родительный падеж): končnica **-a**.
  - Primeri:
    - стола (*rus.* stola/mize)
    - папы (*rus.* papi/očeta)
    - героя (*rus.* geroja/junaka)

Samostalniki moškega spola so si zelo podobni, saj se v im. ed. oboji najpogosteje končajo na končnico **-Ø**. Prav tako se oboji v rod. ed. najpogosteje končajo na končnico **-a**. Ta podobnost je lahko ruskemu učencu slovenščine v veliko pomoč.

Srednji spol:

Slovenščina

- Imenovalnik ednine: končnici **-o** ali **-e**.
  - Primera:
    - mleko
    - morje
- Rodilnik ednine: končnica **-a**.

- Primera:
  - mleka
  - morja

Ruščina

- Imenovalnik ednine (*rus.* Именительный падеж): končnici **-o** ali **-e**.
  - Primera:
    - молоко (*rus.* moloko/mleko)
    - море (*rus.* morje/morje)
- Rodilnik ednine (*rus.* родительный падеж): končnica **-a**.
  - Primera:
    - молока (*rus.* moloka/mleka)
    - моря (*rus.* morja/morja)

Tudi pri samostalnikih srednjega spola lahko vidimo, da imajo enake končnice v im. ed. in rod. ednine, kar učečemu olajša pravilno sklanjanje. ([Samostalnik / Slovnica - rusky.info](#))

Tabela 2: Končnice samostalnikov v im. in rod. v vseh spolih v slovenščini in ruščini

jezik	spol	imenovalnik (ednina)	rodilnik (ednina)
slovenščina	ženski spol	-a (mama, učiteljica)	-e (mame, učiteljice)
	moški spol	-Ø (stol)	-a (stola)
	srednji spol	-o, -e (mleko, morje)	-a (mleka, morja)
ruščina	ženski spol	-a, -ja (mama, učiteljica)	-i (mami, učiteljici)
	moški spol	-Ø, -j (stul)	-a (stula)
	srednji spol	-o, -e (moloko, morje)	-a (moloka, morja)

Iz tega lahko vidimo, da imajo v ruščini in slovenščini samostalniki vseh treh spolov enake končnice v imenovalniku. Ta podobnost olajša spoznavanje osnovnega besedišča. Tak primer

se nahaja tudi v delovnem zvezku *Čas za slovenščino 1*, str. 12. Jezikovna podobnost olajša postavljanje samostalnika v ustrezni spol (npr. učitelj – učiteljica).

25. Razvrsti besede.

učenka   sosed   okno   ura   bonbon   sonce   šola   hiša   pismo   zebra
 nos   papir   učenec   sestra   Slovenija   sošolec   grozdje   mačka   pes

moški spol	ženski spol	srednji spol
	učenka	

Slika 4: Naloga iz delovnega zvezka *Čas za slovenščino 1*

4.2 Vrste pridevnikov

V tem poglavju bom primerjala različne skupine pridevnikov v ruščini in slovenščini.

1. Lastnostni pridevniki (*rus.* Качественные прилагательные)

Tako v ruščini kot v slovenščini poznamo pojem lastnostnega pridevnika. Ta izraža lastnost nekega samostalnika. Lastnostni pridevnik lahko izrazimo v obeh jezikih v treh stopnjah.

Tabela 3: Stopnjevanje pridevnikov v slovenščini in ruščini

stopnja	ruščina	slovenščina
osnovnik	красивый (krasivij) умный (umnij) высокий (visokij)	lep pameten visok
primernik	красивее (krasiveje) умнее (umneje) выше (više)	lepši pametnejši višji
presežnik	наикрасивейший (naikrasivejšij) наиумнейший (naiumnejšij) наивысший (naivisšij)	najlepši najpametnejši najvišji

V obeh jezikih je v primerniku na koncu besede -e(j)ši in v presežniku dobi beseda še predpono naj-. Ker je princip stopnjevanja enak, se govorec ruščine lažje nauči stopnjevat v slovenščini.

2. Vrstni pridevniki (*rus.* Относительные прилагательные)

V slovenščini izražajo vrsto in jih ni mogoče stopnjevat. V ruščini označujejo značilnost predmeta, ki označuje material, iz katerega je bil ustvarjen, ali njegov odnos do drugega predmeta. Tudi v ruščini vrstnih pridevnikov ne moramo stopnjevat.

3. Svojljni pridevniki (*rus.* Притяжательные прилагательные)

V obeh jezikih velja pravilo, da svojljni pridevniki izražajo pripadnost nečemu. V ruščini nas učijo, da se oblikujejo iz samostalnikov, ki pogosto označujejo sorodstvene vezi; npr.: materinski, prijateljski, očetovski.

Tri najpogostejše vrste pripon v ruščini:

-ов (ov)   отцов (otcov) (*slj.* očetov)

-ин (in)   материн (materin) (*slj.* materin)

-ий (ij)   заму́жний (zamužnij) (*slj.* poročen) ([Zmanjševanje posesivnih pridevnikov je lekcija. Ruski jezik, 5. razred.](#))

Ruščina in slovenščina se v tem primeru razlikujeta, saj je v slovenščini materin, prijatelj, očetov. V slovenščini pri svojljnih pridevnikih poznamo pet različnih vrst pripon. Najpogostejše so naslednje tri:

-ov   bratov

-ev   kovačev

-in   sestrin (Toporišič, 2000: 196)

Vidimo, da v slovenščini in ruščini ločimo iste tri vrste pridevnikov. Prav tako oba jezika poznata ujemanje pridevnika in samostalnika v spolu, številu in sklonu. ([Pridevnik / Slovnica - rusky.info](#))

Lastnostne pridevnike se v ruščini stopnjuje trisopenjsko, kar se ne razlikuje od slovenščine. Kot sem že omenila, so podobna tudi obrazila pri stopnjevanju. V raziskovalni nalogi se bom osredotočila predvsem na lastnostne pridevnike in na njihovo ujemanje s samostalnikom.

4.3 Glagoli in spreganje v sedanjiku

V obeh jezikih spregamo glagole glede na 1., 2., 3. osebo, vendar se končnice med jezikoma ne ujemajo, razen pri 2. os. ednine in množine, kar prikazuje spodnja tabela. Rusko govoreči učenci bi morali imeti potemtakem največ težav pri določanju ustreznih končnic.

Ker ruščina dvojine nima, je ne bom preučevala, saj se bom v nalogi osredotočila na začetno učenje slovenščine. ([Glagol / Slovnica - rusky.info](#))

Tabela 4: Primerjava končnic pri spreganju glagolov v slovenščini in ruščini

	ednina		množina	
	slovenščina	ruščina	slovenščina	ruščina
1. os.	govorim	говорю (<i>rus. govorju</i>)	pišemo	пишем (<i>rus. pišem</i>)
2. os.	govoriš	говоришь (<i>rus. govoriš</i>)	pišete	пишете (<i>rus. пишете</i>)
3. os.	govori/piše	говорит/ пишет (<i>rus. govorit/ pišet</i>)	pišejo	пишут (<i>rus. pišut</i>)

V osnovnem besedišču je veliko primerov, ko je podoben pomen glagola v ruščini in slovenščini. To učečemu pomaga hitreje usvajati nov jezik. Nekaj primerov:

- pogovarjati se (*rus. поговорить*)
- učiti se (*rus. учиться*)
- igrati (*rus. играть*)
- delati (*rus. делать*)
- jesti (*rus. есть*)
- kupiti (*rus. купить*)

5 EMPIRIČNI DEL

5.1 Metode raziskovanja

Med raziskovanjem sem posegala po več metodah, s katerimi sem pridobivala in analizirala podatke. V raziskovalni nalogi sem uporabila metodo študija literature, metodo anketiranja in testiranja Rusov ter analiziranja pridobljenih podatkov. Ustvarila sem anketni vprašalnik na spletni stani 1KA.arnes.si, ki sem ga uporabila za anketiranje. Vprašalnik je vseboval 19 vprašanj, s katerimi sem ugotovila osebne podatke in mnenje Rusov o učenju slovenščine. Vseboval je tudi 8 vprašanj o gramatiki. Te odgovore sem uporabila, da sem preverila, ali pravilno ocenjujejo svoje znanje slovenščine.

5.2 Opredelitev testnega vzorca

Anketni vprašalnik je izpolnilo 14 oseb, vendar ga niso vsi dokončali. 6 anketirancev je v celoti izpolnilo vprašalnik, 8 jih je vmes odnehalo ali pa so preskočili vprašanje/vprašanja. Vprašalnik je bil namenjen ruskim učencem v Sloveniji, ki obiskujejo šolo od 7. do 9. razreda. Anketni vprašalnik sem poslala na vse celjske osnovne šole in na skupino, katere članica sem na *Telegramu* in kjer se povezujem z drugimi Rusi v Sloveniji. Tej skupini sem pisala in jih prosila, naj mi pomagajo, sodelujejo pri mojem projektu in izpolnijo vprašalnik, ki je trajal 10 minut. Nekateri anketiranci so tudi moji prijatelji in so se prijazno strinjali, da mi bodo pomagali. Zato so anketni vprašalnik izpolnili tudi Rusi, ki ne ustrezajo starostnim omejitvam v moji raziskovalni nalogi. Teh odgovorov pri analizi nisem upoštevala. Bi pa bilo zanimivo primerjati njihove odgovore z osnovnošolskimi, če bi se naloga kadarkoli nadgradila/poglobila. Od dokončanih 6 anketnih vprašalnikov sem tako uporabila tri, saj ostali anketiranci ne obiskujejo več osnovne šole.

5.3 Socialno ozadje anketirancev

Za mojo raziskovalno nalogo so bili najzanimivejši trije anketiranci, ki prav tako kot jaz obiskujejo osnovno šolo. Predvsem me je zanimalo, koliko truda vložijo v učenje in na kakšen način se posvečajo učenju slovenščine.

Od anketiranke št. 1 sem izvedela, da je stara 16 let. V Sloveniji živi približno 1 leto, od oktobra 2024. V Slovenijo se je preselila zaradi želje po izobrazbi v Evropi. Živi v Celju. Z učenjem slovenščine je začela, preden se je preselila. V šoli se dodatno uči slovenščino eno uro na teden. Dodatnega tečaja slovenščine izven šole ne obiskuje. Samostojno se doma uči slovenščino, kadar dela domačo nalogo, najraje pa se uči slovenščino z branjem knjig. Najtežja se ji zdi dvojina. Vsak dan v šoli ji uspe vaditi slovenščino z domačimi govorci. Znanje ruščine ji pomaga pri slovenski slovnici, npr. pri rabi vejice. Svoje znanje slovenščine na lestvici od 1 do 5, kjer 1 pomeni *popolnoma nič še ne znam* in 5 pomeni *znam odlično*, ocenjuje s 3. Kot vir za učenje jezika uporablja knjige. Rada bi namenila več pozornosti izgovorjavi, branju in pisanju. Pri vprašanju št. 18 (katera samostalnika, glagola in pridevnika sta enaka v obeh jezikih) je naštela: sonce, knjiga; govoriti, delati; nežen, tihi.

Od anketiranca št. 2 sem izvedela, da je star 14 let. V Sloveniji živi približno 1 leto, od leta 2024. V Slovenijo se je preselil zaradi njene lepote. Živi v Celju. Slovenščino se je začel učiti, preden se je preselil. V šoli se uči slovenščino dve uri na teden. Včasih se uči slovenščino tudi doma samostojno, najraje pa se uči slovenščino v šoli. Najtežje se mu zdi sklanjanje. Pogosto mu uspe vaditi slovenščino z domačimi govorci. Znanje ruščine mu pomaga zaradi nekaterih besed, ki so enake v obeh jezikih. Svoje znanje slovenščine na lestvici od 1 do 5, kjer 1 pomeni *popolnoma nič še ne znam* in 5 pomeni *znam odlično*, ocenjuje z 2. Kot vir za učenje jezika uporablja aplikacije. Rad bi namenil več pozornosti govornemu jeziku. Pri vprašanju št. 18 je naštel: nož, stena; leteti, pisati; odlično, umazan.

Od anketiranca št. 3 sem izvedela, da je star 15 let. V Sloveniji živi dobro leto, od leta 2024. V Slovenijo se je preselil zaradi slabe družbene in gospodarske situacije v Rusiji. Živi v Mariboru. Slovenščino se že uči skoraj 1 leto in se je ni učil, preden se je preselil. V šoli se uči slovenščino 5 ur na teden. Dodatnega tečaja slovenščine ne obiskuje. Vsak dan se uči slovenščino tudi doma samostojno, najraje pa se uči slovenščino z iskanjem in memoriranjem novih besed. Najtežja se mu zdi dvojina. Uspe mu vaditi slovenščino z domačimi govorci vsak dan v šoli. Znanje ruščine mu pomaga, ker sta oba jezika slovanska in je veliko besed, ki so enake v obeh jezikih.

Svoje znanje slovenščine na lestvici od 1 do 5 ocenjuje s 4. Kot vir za učenje jezika uporablja aplikacije in knjige. Rad bi namenil več pozornosti govornemu jeziku, izgovorjavi, pisanju, razumevanju poslušanja. Pri vprašanju št. 18 je naštel: dom, iti, glup.

Ugotovitve

Vsi anketiranci so navedli različne besede, ki so podobne v obeh jezikih, kar pomeni, da znanje ruščine pomaga pri učenju slovenščine, saj obstaja veliko besed z istim pomenom. Ko se torej začnejo učiti slovenščino, imajo že precejšen nabor besedišča, s katerim si lahko pomagajo.

V naslednjem koraku bom primerjala, kakšen vpliv ima dodatno učenje slovenščine v popoldanskem času na znanje anketirancev in ali je znanje bolj odvisno od tega, kako dolgo že živijo v Sloveniji. Primerjala bom anketiranca št. 2 in 3. Oba živita v Sloveniji že 1 leto, ampak njuno znanje slovenščine se zelo razlikuje. Anketiranec št. 2 se ne uči sistematično dodatno slovenščine, in kot lahko vidim iz jezikovnih nalog, slovnice ne zna dobro. Anketiranec št. 3 pa porabi za samostojno učenje slovenščine veliko časa in zato zna slovnico veliko bolje. Iz tega sklepam, da znanje ni odvisno le od časa prebivanja v državi, temveč je najpomembnejše, koliko se samostojno in sistematično učijo in vadijo jezik okolja.

Anketiranci se slovenščino učijo na različne načine. Anketiranka št. 1 se uči npr. z branjem slovenskih knjig, torej s spoznavanjem novih besed iz njih. Branje je eden izmed naravnih načinov za širitev besedišča, utrjevanje že naučenega slovničnega znanja in izboljšanje veščin pisanja. Pri učenju besed, besednih zvez in izrazov je zelo pomemben kontekst, saj nam knjige omogočajo, da vidimo vso pestrost njihove uporabe. Zato se za razvoj jezika priporoča branje sodobne literature z veliko dialogi. Tudi sama sem uporabljala to metodo učenja in se mi zdi, da je zelo uporabna, saj sem s tem spoznala zelo veliko novih besed in fraz.

Anketiranec št. 3 se uči z iskanjem in s pomnjenjem novih besed na spletu, z branjem knjig in od domačih govorcev. Predvsem učenje preko pogovora je zelo pomembna metoda.

Za anketiranca št. 1 in 3 je v slovenščini najtežja dvojina, saj v ruščini ne obstaja in je to za Ruse nekaj novega. Za anketiranca št. 2 pa je najtežje sklanjanje, kar tudi lahko vidimo v nalogah za slovnico.

5.4 Jezikovna analiza

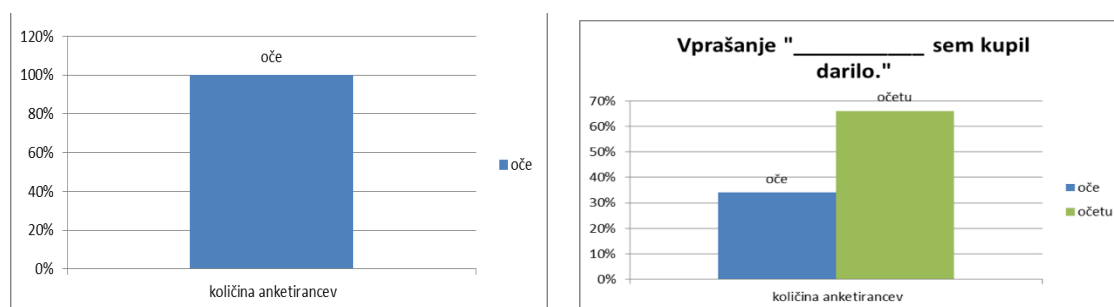
V drugem delu raziskovalne naloge sem preverjala slovnico znanje anketirancev in ali sami pravilno ocenjujejo svoje znanje.

5.4.1 Ustrezna raba samostalnikov in pridevnikov

Vsi anketiranci so pri vprašanju št. 19 odgovorili, da z razvrščanjem samostalnikov glede na spol nimajo težav, vendar so vsi nepravilno določili spol samostalnemu dekletu. Sklepam, da so imeli težave, ker je beseda dekletu v ruščini ženskega spola.

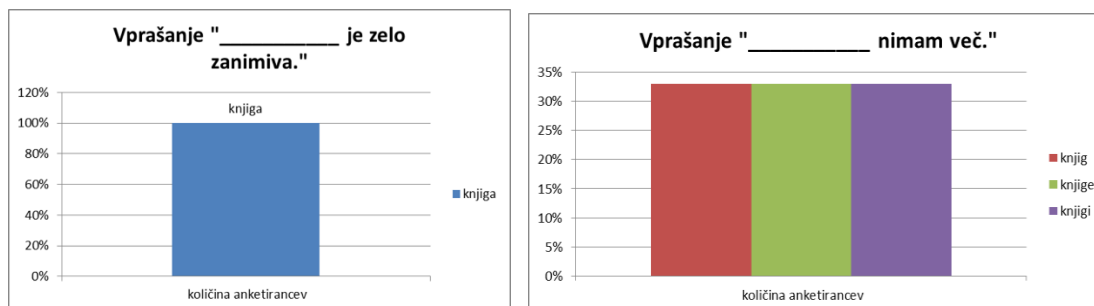
V nalogi št. 21 sem preverjala pravilnost sklanjanja samostalnika očec. Postaviti so ga morali v imenovalnik, dajalnik in orodnik. Obliko v imenovalniku so imeli vsi pravilno. Obliko v dajalniku sta anketiranca 1 in 3 postavila pravilno. Anketiranec št. 2 pa ni uspelo pravilno odgovoriti in je vpisal samostalnik v imenovalniku. Obliko v orodniku sta anketiranca 1 in 3 postavila pravilno, anketiranec št. 2 pa je spet vpisal samostalnik v imenovalniku.

Tabela 5: Samostalnik očec v imenovalniku in dajalniku

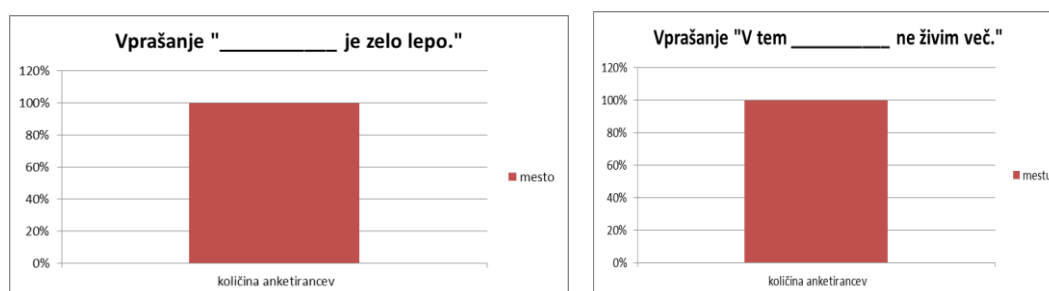
Nato sem v nalogi št. 22 preverjala pravilnost sklanjanja samostalnika knjiga. Postaviti so ga morali v tožilnik, imenovalnik in rodilnik. Obliko v tožilniku sta imela anketiranca 1 in 3 pravilno, anketiranec št. 2 pa je vpisal nepravilno obliko. Obliko v imenovalniku so napisali vsi pravilno. Obliko v rodilniku so vsi napisali različno. Anketiranka št. 1 je napisala napačno končnico (knjigi). Anketiranec št. 2 je napisal pravilno formo, ampak v množini (knjig), zato tega odgovora ne bom štela kot pravnega. Anketiranec št. 3 pa je napisal pravilni odgovor (knjige).

Tabela 6: Samostalnik knjiga v imenovalniku in rodilniku

Nato sem v nalogi št. 23 preverjala pravilnost sklanjanja samostalnika mesto. Postaviti so ga morali v mestnik in imenovalnik. V obeh povedih so imeli vsi pravilno postavljeno obliko samostalnika.

Tabela 7: Samostalnik mesto v imenovalniku in mestniku

V nalogi št. 24 sem preverjala sklanjanje samostalnikov in pridevnikov ter njihovo ujemanje. Samostalnik so morali postaviti v imenovalnik in mestnik ter uporabiti pravilno obliko pridevnika. V prvi povedi so vsi odgovorili pravilno (imenovalnik – lepa učiteljica). V drugi povedi je samo anketiranec št. 3 odgovoril pravilno (mestnik – novi mizi), ostala dva pa nista. Anketiranka št. 1 je postavila in samostalnik in pridevnik v nepravilno obliko (novo mize), anketiranec št. 2 je postavil pridevnik v pravilno obliko, samostalnika pa ne (novi mize). V tretji povedi so vsi odgovorili pravilno (imenovalnik – star pes). V četrti povedi je samo anketiranec št. 3 odgovoril pogojno pravilno (imenovalnik – novi avto), saj je to pogovorna oblika, ki se uporablja na Štajerskem. Anketiranca št. 1 in 2 pa sta postavila samo samostalnik v pravilno obliko (novo avto). Skleпам, da je nanju vplivalo pravilo, ki se ga uči pri spoznavanju slovenščine, da morata imeti samostalnik in pridevnik isto končnico. V peti povedi je spet samo anketiranec št. 3 odgovoril pravilno (mestnik – novi hiši), anketiranca št. 1 in 2 pa sta postavila in samostalnik in pridevnik v napačno obliko (novo hiše). Ker se mestnik v ruščini razlikuje od slovenščine, bi lahko bil to vzrok za nepravilno rabo.

vprašanje	anketiranka št.1	anketiranec št.2	anketiranec št.3
Moja _____ (učiteljica, lepa) je zelo prijazna.	lepa učiteljica	lepa učiteljica	lepa učiteljica
Na _____ (miza, nova) je knjiga.	ново mize	novi miže	novi mizi
_____ (pes, star) je zelo prijazen.	stari pes	stari pes	stari pes
_____ (avto, nov) je zelo hitro vozil.	ново avto	ново avto	novi avto
V _____ (hiša, nova) bomo živeli.	ново hiše	ново hiše	novi hiši

Tabela 8: Ujemanje lastnostnih pridevnikov s samostalnikom

Pri nalogah je bil torej najuspešnejši anketiranec št. 3, ki se popoldne sistematično uči novega besedišča. Iz tega sklepam, da je zelo pomembno, na kakšen način in koliko se učiš – ne glede na to, koliko časa živiš v Sloveniji.

5.4.2 Ustrezna uporaba glagolov

V nalogi št. 25 sem preverjala spreganje glagolov. Glagole so morali postaviti v pravilno obliko in čas v povedi. V prvi povedi so morali pravilno oblikovati glagol iti (grem – 1. os. ed.) Čeprav se glagol pri spreganju popolnoma spremeni, so ga vsi pravilno zapisali. Sklepam, da je pravilen zato, ker je glagol zelo pogosto uporabljen. V drugi povedi so vsi pravilno postavili glagol brati (bereš – 2. os. ed.). Domnevam, da je bilo tukaj najmanj težav, saj je oblika enaka kot v ruskem jeziku. V tretji povedi so tudi vsi pravilno postavili glagol delati (dela – 3. os. ed.). V četrti povedi je samo anketiranka št. 1 napisala napačno obliko glagola govoriti (govorim), ostala dva anketiranca pa sta imela prav (govorimo – 1. os., mn.). Pri anketiranki št. 1 domnevam, da je nastala napaka, ker se v ruščini ta oblika glagola uporablja za množino, v slovenščini pa je to ednina. Iz tega sklepam, da znanje ruščine ne samo pomaga pri učenju slovenščine, ampak lahko tudi moti. Pri ostalih napakah, ki so se pojavljale, nisem opazila vpliva ruskega jezika.

V peti povedi (imate – 2. os., mn.) sta anketiranca št. 1 in 2 imela pravilno obliko, anketiranec št. 3 pa je napisal primorsko obliko besede (imaste). V 6. povedi sta glagol igrati (igrajo – 3.

os., mn.) pravilno uporabila anketiranca 1 in 2, 3. pa je imel narobe. V sedmi povedi so morali glagol srečati postaviti v preteklik, česar sicer nisem načrtovala, ko sem v teoretičnem delu primerjala spreganje slovenskih in ruskih glagolov. Kljub temu sta anketiranec št. 2 in 3 pravilno odgovorila. V 8. povedi je glagol biti (si – 2. os., ed.) imela narobe zgolj anketiranka 1, saj ga je postavila v prihodnjik. Glagol kuhati (kuha – 3. os. ed.) so imeli v deveti povedi vsi pravilno. V zadnji povedi je glagol čakati (čakamo – 1. os. mn.) v napačno obliko postavila zgolj anketiranka št. 1.

Nekatere napake (in pravilne oblike) se da razložiti s primerjavo končnic v obeh jezikih, pri drugih je težje določiti izvor napake.

Tabela 9: Spreganje glagolov

vprašanje	anketiranka št. 1	anketiranec št. 2	anketiranec št. 3
Jaz (iti) _____ na sprehod vsak dan.	grem	grem	grem (hodim)
Ti (brati) _____ dobro knjigo.	bereš	bereš	bereš
On (delati) _____ v pisarni.	dela	dela	dela
Mi (govoriti) _____ o novi knjigi.	govorim	govorimo	govorimo
Vi (imeti) _____ veliko dela.	imate	imate	imaste
Oni (igrati) _____ nogomet ob vikendih.	igrajo	igrajo	igra
Midva (srečati) _____ prijatelje včeraj.	srečata	sva srečala	sva srečala
Ti (biti) _____ zelo prijazen.	boš	si	si
Ona (kuhati) _____ večerjo za družino.	kuha	kuha	kuha
Mi (čakati) _____ avtobus na postaji.	čaka	čakamo	čakamo

6 RAZPRAVA

V teoretičnem delu svoje raziskovalne naloge sem najprej predstavila svoje samostojno učenje jezika. Razložila sem, zakaj je pomemben pogovor s sošolci in kako mi je pomagal, saj sem s pogovorom zelo napredovala v slovenščini. Nato sem razložila razliko med maternim jezikom, tujim jezikom in jezikom okolja. Povedala sem o dejavnikih, ki vplivajo na usvajanje tujega jezika, tudi na svojem primeru. V naslednjem delu sem govorila o učbenikih, ki jih uporabljajo tujci za učenje slovenščine, in učbeniku, ki sem ga uporabljala. Ob tem sem nizala svoje izkušnje kot uporabnica.

V teoretičnem delu sem primerjala ruščino in slovenščino. Pri slovnici sem primerjala sklanjanje samostalnikov, vrste pridevnikov in spreganje glagolov v sedanjiku. Ugotovila sem, da je slovnica v obeh jezikih nekoliko podobna. Pri samostalnikih so skloni enaki, v ruščini sta le mestnik in orodnik zamenjana. Oba jezika poznata iste vrste pridevnikov, pri glagolih pa sta 2. oseba ednine in množine enaki kot v slovenščini.

V zadnjem delu sem izvedla anketo, s katero sem poskušala ob pomoči teoretičnega dela dokazati oziroma ovreči hipoteze.

Hipoteza 1: Znanje slovenskega jezika ni odvisno le od časa prebivanja v Sloveniji.

Anketiranca št. 2 in 3 sta se v Slovenijo preselila približno istočasno, a uporabljata za učenje jezika različno količino časa in sta zato tudi različno napredovala. Iz tega razloga lahko svojo prvo hipotezo **potrdim**.

Hipoteza 2: Za usvajanje jezika sta najpomembnejši lastna aktivnost in pomoč okolja.

Na podlagi odgovorov anketiranca št. 2 lahko vidimo, da je zelo pomembno, koliko časa vložiš v učenje oz. kako pomembna je lastna aktivnost. Znanje in obvladanje jezika je odvisno samo od posameznika. Pomoč okolja je tudi zelo pomembna, ampak če tujec nima lastne želje do učenja, ne bo znal. Ker sta najslabše odgovarjala anketiranca št. 1 in 2, kjer ima prva zagotovo pomoč v šoli, za drugega pa je to iz odgovora težko razbrati, hipotezo lahko le **delno potrdim**.

Hipoteza 3: V znanju slovenskega jezika tujejezičnih učencev se pomembno odražajo jezikovne posebnosti njihovega prvega jezika.

To hipotezo lahko **potrdim**. To lahko sklepam iz odgovora anketiranke št. 1. Napisala je napačno obliko glagola govoriti v množini (govorim), saj se v ruščini ta oblika glagola uporablja za množino, v slovenščini pa je to ednina.

Hipoteza 4: Ruščina je slovanski jezik, zato se Rusi hitro naučijo slovenskega jezika.

Tudi to hipotezo lahko **potrdim**. V nalogi št. 18 so anketiranci napisali besede, ki so enake v obeh jezikih. Besede se niso ponavljale, torej jih je veliko in Rusom pomagajo pri učenju jezika okolja. V teoretičnem delu sem tudi primerjala samostalnice, pridevnike in glagole. Napisala sem nekaj besed, ki so enake v obeh jezikih, in ugotovila, da so končnice pri nekaterih primerih enake. Prav tako poznamo isto število sklonov.

Hipoteza 5: Slovenska in ruska slovnica sta si podobni.

Ko sem primerjala samostalnice, pridevnike in glagole, sem ugotovila, da je slovnica obeh jezikov zelo podobna. Pri sklonih sem videla, da imata ruščina in slovenščina iste sklone, le vrstni red je nekoliko zamenjan. Pri glagolih imamo iste glagolske čase in poznamo iste vrste pridevnikov s podobnimi lastnostmi. Tudi to hipotezo lahko **potrdim**.

7 SKLEPI IN ZAKLJUČEK

Kot sem zapisala v naslovu svoje raziskovalne naloge *Iz ruščine v slovenščino – kako se najhitreje naučiti jezika*, sem želela preučiti, kako se lahko ruski govorec najlažje nauči začetne slovenščine. Delo na tej raziskovalni nalogi je po eni strani potrdilo moje izkušnje pri učenju slovenskega jezika. Po drugi strani pa bi lahko moje delo pomagalo mnogim Rusom, ki so se preselili v Slovenijo in ne vedo, kako se začetni učiti slovenščino. Moje delo bi lahko pomagalo tudi Ukrajincem pri učenju slovenskega jezika, vendar ker ne poznam ukrajinskega jezika in njihove slovnice, jih nisem mogla vključiti v raziskovalno nalogo.

Omenila sem, katere spletne strani so najprimernejše, kateri učbeniki so najboljši in katera tematska področja bodo lažje obvladali. Prav tako bodo lahko izvedeli več o metodah učenja, prebrali nasvete in učenje jim bo lažje, saj bodo imeli primer in načrt za učenje jezika. Hipoteze, ki sem jih postavila na začetku naloge, sem v večini potrdila in vse govorijo v prid tega, da povezava med slovenščino in ruščino pozitivno vpliva na učenje jezika okolja.

V prihodnosti bi želela nadaljevati z raziskovanjem tega jezikovnega področja, saj me zelo zanima. Mislim, da se moje delo lahko razvija v različne smeri. Na primer: v prihodnosti lahko podrobneje raziskujem slovnico obeh jezikov, ne samo samostalnikov, pridevnikov in glagolov. Prav tako lahko podrobneje preučim učenje jezika pri Rusih, ki so že zaključili z osnovno šolo, saj so na moj anketni vprašalnik odgovarjali tudi ljudje, ki so trenutno v srednji šoli, in pa odrasli. Preučila bi lahko, katere metode učenja so za njih najhitrejše in najučinkovitejše.

VIRI IN LITERATURA

- Cajhen, N. idr: Slovenščina za vsak dan 9 – izdaja s plusom. Samostojni delovni zvezek za slovenščino v 9. razredu osnovne šole. Ljubljana: Rokus Klett, 2017.
- ChatGPT: Zakaj je pomemben pogovor s sošolci, kadar se učimo tujega jezika. <https://chatgpt.com/share/67c6e92d-aac8-8004-9637-7c71a94264d9>, povzeto 11. 10. 2024.
- Deklinacija posesivnih pridevnikov, [Zmanjševanje posesivnih pridevnikov je lekcija. Ruski jezik, 5. razred.](#), povzeto 16. 1. 2025.
- Gramatika. <https://tinyurl.com/365ba99c>, povzeto 5. 1. 2025.
- Markova Tominec, I.: Ruščina in slovenščina: jezikovna odstopanja v ruščini pod vplivom slovenščine kot jezika okolja. [Vpogled v Ruščina in slovenščina: jezikovna odstopanja v Ruščini pod vplivom slovenščine kot jezika okolja](#), povzeto 12. 10. 2024.
- Pirih Svetina, N.: Izobraževanje za področje slovenščine kot drugega in tujega jezika. [28-Pirih Svetina.pdf](#), povzeto 16. 1. 2025.
- Pirih Svetina, N.; Slovenščina kot tuji jezik. Domžale: Izolit, 2005.
- Pomembnost branja pri učenju tujega jezika. [Важность чтения при изучении иностранных языков - советы от Missellen](#), povzeto 26. 2. 2025.
- Puc, I: Rusi prihajajo! V Sloveniji jih je že šestkrat več kot pred desetimi leti; podvojilo se je tudi število Ukrajincev. [Rusi prihajajo! V Sloveniji jih je šestkrat več kot pred desetimi leti; podvojilo se je tudi število Ukrajincev | Revija Reporter](#), povzeto 23. 2. 2025.
- Ruska slovnica. [Večjezična stran za učenje ruskega jezika - rusky.info](#), povzeto 23. 2. 2025.
- Skloni v ruščini. <https://ruskiiyazyk.ru/chasti-rechi/sushhestvitelnoe/chto-takoe-padezh-tablitsa-padezhey.html?ysclid=m5lc89mdfw636778734>, povzeto 6. 1. 2025.
- Slovenščina 9: i-učbenik za slovenščino v 9. razredu. [SLOVENŠČINA 9](#), povzeto 20. 12. 2024.
- Spletna stran 17 minut za učenje slovnice slovenskega jezika. [Slovene course for your vacation in Slovenia \(2024/25\)](#), povzeto 20. 12. 2024.
- Toporišič, J.: Slovenska slovnica. Maribor: Obzorja 2000.

PRILOGE

Anketni vprašalnik

Q1 - Ime in priimek oz. vzdevek.

Имя и фамилия или псевдоним

Q2 - Starost.

Возраст.

Q3 - Kdaj si se preselil/-a v Slovenijo?

Когда ты переехал/-а в Словению?

Q4 - Zakaj si se preselil/-a?

Почему ты переехал/-а?

Q5 - Kje živiš?

Где ты живешь?

Q6 - Koliko časa se že učiš slovenščino?

Сколько времени ты уже учишь словенский язык?

Q7 - Od 1 do 5, kjer 1 pomeni popolnoma nič še ne znam in 5 pomeni znam odlično, oceni svoje znanje jezika.

Оцените свои знания языка в диапазоне от 1 до 5, где 1 означает "Я пока абсолютно ничего не знаю", а 5 означает "я знаю в совершенстве".

Možnih je več odgovorov

	1	2	3	4	5
moje znanje slovenščine	☐	☐	☐	☐	☐

Q8 - Si se že učil/-a slovenščino, preden si prišel/-a v Slovenijo? Če DA, kje in koliko.

Ты уже учил/-а словенский язык до того как ты переехал/-а в Словению?

_____

Q9 - Koliko časa in koliko ur tedensko se učiš v šoli slovensko?

Какой длительности и сколько уроков словенского в школе у тебя в неделю?

_____

Q10 - Obiskuješ dodatni tečaj slovenščine? Katerega?

У тебя есть дополнительные уроки словенского языка? Какие?

_____

Q11 - Ali se učiš samostojno doma slovenščino? Kako in kako pogosto?

Ты учишь сам/-а словенский язык дома? Как и насколько часто?

_____

Q12 - Kako se najraje učiš/vadiš slovenščino?

Как тебе больше нравится учить/заниматься словенским языком?

_____

Q13 - Kaj se ti zdi v slovenščini najtežje?

Что в словенском языке тебе кажется самым тяжелым?

Q14 - Kako pogosto ti uspe vaditi slovenščino z domačimi govorci?

Как часто тебе удастся практиковать словенский язык с носителями?

Q15 - Katere vire uporabljaš za učenje slovenskega jezika?

Что ты используешь для учебы словенского языка?

Možnih je več odgovorov

- knjige (книги)
- spletne strani (веб-сайты)
- aplikacije (приложения)

Q16 - Ti znanje ruščine pomaga pri učenju slovenščine? Navedi primer.

**Тебе помогает знание русского языка, когда ты учишь словенский язык?
Приведи пример.**

Q17 - katerim vidikom učenja slovenščine bi radi namenili več pozornosti?

Каким аспектам изучения словенского языка ты хотел/-а бы уделить больше внимания?

Možnih je več odgovorov

- govorjeni jezik (разговорный язык)
- slovnica (грамматика)
- izgovorjava (произношение)
- branje (чтение)
- pisanje (написание)
- razumevanje poslušanja (понимание на слух)

Q18 - Naštej 2 samostalnika, glagola in pridevnika, ki sta enaka v obeh jezikih.
Перечислите 2 существительных, глагола и прилагательных, которые одинаковы в обоих языках.

_____

Q19 - Z razvrščanjem samostalnikov glede na spol nimam težav.

У меня нет проблем с классификацией существительных по роду.

Možnih je več odgovorov

DA (да)

NE (нет)

Q20 - Določi spol naslednjim samostalnikom.

Определи пол следующих существительных.

	moški spol	ženski spol	srednji spol
dekle	☐	☐	☐
jabolko	☐	☐	☐
stol	☐	☐	☐

Q21 - Postavi samostalnik oče v pravilno obliko.

Поставь существительное папа в правильную форму.

Vpišite besedilo

_____ sedi pred hišo.

_____

_____ sem kupil darilo.

_____

_____ sem šel na sprehod.

_____

Q22 - Postavi samostalnik knjiga v pravilno obliko.

Поставь существительное книга в правильную форму.

Vpišite besedilo

Včeraj sem bral _____.
_____ je zelo zanimiva.
_____ nimam več.

Q23 - Postavi samostalnik mesto v pravilno obliko.

Поставь существительное город в правильную форму.

Vpišite besedilo

V tem _____ ne živim več.
_____ je zelo lepo.

Q24 - Samostalnik in pridevnik postavi v pravilno obliko.

Существительное и прилагательное поставь в правильную форму.

Vpišite besedilo

Moja _____ (učiteljica, lepa) je zelo
prijazna. _____
Na _____ (miza, nova) je knjiga. _____
_____ (pes, star) je zelo prijazen. _____
_____ (avto, nov) je zelo hitro vozil. _____
V _____ (hiša, nova) bomo živeli. _____

Q25 - Postavi glagol v pravilno obliko.

Поставь глагол в праильную фому.

Jaz (iti) _____ na sprehod vsak dan. _____

Ti (brati) _____ dobro knjigo. _____

On (delati) _____ v pisarni. _____

Mi (govoriti) _____ o novi knjigi. _____

Vi (imeti) _____ veliko dela. _____

Oni (igrati) _____ nogomet ob vikendih. _____

Midva (srečati) _____ prijatelje včeraj. _____

Ti (biti) _____ zelo prijazen. _____

Ona (kuhati) _____ večerjo za družino. _____

Mi (čakati) _____ avtobus na postaji. _____

IZJAVA

Mentor/-ica _____ v skladu z 20. členom Pravilnika o organizaciji mladinske raziskovalne dejavnosti »Mladi za Celje« Mestne občine Celje, zagotavljam, da je v raziskovalni nalogi z naslovom _____, katere avtor/-ica je _____:

- besedilo v tiskani in elektronski obliki istovetno,
- pri raziskovanju uporabljeno gradivo navedeno v seznamu uporabljene literature,
- da je za objavo fotografij v nalogi pridobljeno avtorjevo dovoljenje in je hranjeno v šolskem arhivu,
- da sme Osrednja knjižnica Celje objaviti raziskovalno nalogo v polnem besedilu na knjižničnih portalih z navedbo, da je raziskovalna naloga nastala v okviru projekta Mladi za Celje,
- da je raziskovalno nalogo dovoljeno uporabiti za izobraževalne in raziskovalne namene s povzemanjem misli, idej, konceptov oziroma besedil iz naloge ob upoštevanju avtorstva in korektnem citiranju,
- da smo seznanjeni z razpisni pogoji projekta Mladi za Celje.

Celje, _____

žig šole

Podpis

mentorja

Podpis odgovorne osebe

*

POJASNILO

V skladu z 20. členom Pravilnika raziskovalne dejavnosti »Mladi za Celje« Mestne občine Celje je potrebno podpisano izjavo mentorja (-ice) in odgovorne osebe šole vključiti v izvod za knjižnico, dovoljenje za objavo avtorja (-ice) fotografskega gradiva, katerega ni avtor (-ica) raziskovalne naloge, pa hrani šola v svojem arhivu.